

De Kavelbode

Jaargang 31 nr. 6, oktober 2014

In dit blad onder meer:

- Redactioneel
- Beppie rijmt
- Schoffelperikelen door Hans
- Elemam Musa, stadsboer
- Het voordeel van de twijfel door Wim
- Ganzen op de vlucht door Jolande
- Te Werve voor wandelingen en werk
- Puzzel
- Recepten

Het blad voor de leden van Recreatiepark De Schoffel.

VAN DE REDACTIE

Nu de nachten gaan lengen, is er minder tijd voor het schoffelen en bijhouden van de tuin. Gelukkig heeft de natuur daar iets op bedacht: het hoeft even ook niet zo intensief. Maar hoe prachtig is het niet als de natuur tot rust komt en de kleuren overgaan in doffe tinten. Spinnenwebben beletten ons de paden te ne-men en daarmee laat de spin weten dat je zijn domein betreedt. Arend Landman heeft op zijn site een prachtig beeld dat wij ook voor onze voorpagina hebben gebruikt.

In deze editie jammer genoeg geen nieuws van bestuur of van de wet-houder over de plannen met en rond De Schoffel. Als redactie hadden we juist een extra late Kavelbode in gedachten om u op de hoogte te brengen van de voorstellen die eventueel op tafel komen. Maar helaas, het een en ander laat nog op zich wachten.

Wel treft u de bijdragen van Hans den Ouden, Wim Stoelinga, Jolande Sluyter, Beppie en Lieneke Wardenaar. Trouwe schrijvers en schrijfsters die ervoor zorgen dat u even een pauze kunt nemen op de dag, een kopje koffie of thee erbij en (al naar gelang de noodzaak) rond het kacheltje op temperatuur hun wederwaardigheden kunt lezen.

En als u toch lekker zit, maak ook even de puzzel op bladzijde 16. Deze keer niet zo'n moeilijke opdracht, toch?

Omdat er nu niet al te veel kopij was is er wat gesjopt op het internet. Zo kunt u lezen hoe hoe Elemam Musa, die is opgegroeid in Darfur, nu stadsboer is in Den Haag. U kunt hete bliksem maken van aardappelen en appels uit uw eigen tuin (en ook de supermarkt heeft ze hoor!). Verder een kort stukje over landgoed Te Werve in Rijswijk. Als u nog wat groene handjes over hebt, kunt u daar vrijwilliger worden!

Theo Bril

*Nog warmt de zon de bruine kruinen
Waaronder loof geel vlokkig valt.
Verstrooid laat ze haar stralen schuinen
Impressionistisch over het land.
Onder een stoet van herfstboleten
rukken hooiwagens af en aan.
Fijn spinrag sluiert donkere spleten
Waarin vliegen ter ziele gaan.*

*Een late bij, beduusd en traag
Zoekt aarzelend zijn evenwicht.
Schaduwvormen werpen zich vaag
Lang rekkend door het vergezicht.
En bij 't gescharrel in de haag
Dooft zich langzaam het hemellicht.*

Beppie

SCHOFFELPERIKELEN

Door Hans den Ouden

Beste Schoffelaars!

Het najaar van 2014 is begonnen. De bomen zijn al mooi gekleurd en laten hier en daar al blad vallen.

Ik heb al kastanjes geraapt en er een in mijn broekzak gestopt. 'Goed voor de reumatiek,' zei mijn oma vroeger. Wat de gemeente Rijswijk betreft is het even rustig. Wel zijn het bestuur en de adviescommissie van De Schoffel begin september bij elkaar geweest om de huidige situatie te bespreken, maar daar spatte geen vuurwerk vanaf. Nu we het toch over vuurwerk hebben, dan constateer ik dat ze er bij onze overburen TNO nog steeds lekker op los knallen. Ze testen daar o.a. consumentenvuurwerk, dat spul wat wij met Oud en Nieuw afsteken. Dit moet voordat het op de markt komt getest worden. Zoals u wellicht weet is er rondom TNO een veiligheidszone vanwege dit vuurwerk. Wettelijk moet afstand worden gehouden tussen objecten (bijvoorbeeld woningen) en risicovolle bedrijven. Bouwen is dus niet toegestaan. Deze veiligheidszone loopt gedeeltelijk over De Schoffel. Verleden jaar was er enige commotie omdat andere burens van ons - de Rijswijkse Hockeyclub - geen toestemming kregen om er wat bij te bouwen. De Rijswijkse burgemeester heeft toen in hoogsteigen persoon een onderzoek ingesteld, waaruit hem bleek dat TNO een aanvaardbaar risicobedrijf was. Echter adviseerde hij de Hockeyclub wél om hun jaarlijkse kampeerweekendje maar niet meer te laten plaatsvinden.

Ook kwam ik enige tijd geleden het onderstaande tegen: *'In en om grote steden, komt de ruimte voor groen en ontspanning vaak onder druk te staan. Volkstuinen vervullen voor de stedelijke leefomgeving en voor veel stadsbewoners een belangrijke rol. Ondanks politieke ambities en landelijke, regionale en lokale beleidsplannen, neemt het aantal volkstuinen in Nederland gestaag af. Ook trekken volkstuinen steeds meer een uiteenlopend publiek. Voor een breed maatschappelijk draagvlak en recreatie- en educatiemogelijkheden is dat positief, maar er vindt ook een verdringing plaats van de oorspronkelijke volkstuingebruikers (ouderen, allochtonen en minder hoog opgeleiden). De huidige volkstuinen zijn veelal monofunctioneel (het verbouwen van groenten, fruit en sierbloemen). De goede elementen van een traditionele volkstuin (met bloemen of*

gewassen dat door burgers wordt beheerd) gecombineerd met de publieke toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van een park, waarbij het beheer van het park deels kan worden uitgevoerd door gebruikers. De tuinen zijn als het ware de private perken en de paden dienen om die perken voor een breed publiek beleefbaar te maken. Door deze combinatie worden volkstuinten ook aantrekkelijk voor degenen die niet tuinieren, kan meer publiek groen in de buurt van steden gerealiseerd worden, en wordt beter tegemoet gekomen aan de grote vraag naar tuinen.'

De gemeente Rijswijk zou het bovenstaande ook maar eens moeten meenemen in haar toekomstige besluitvorming.

ELEMAM MUSA, STADSBOER

(overgenomen uit Coöperatief Eigenwijzer)

Stadsboer met sociaal hart.

Elemam Musa is opgegroeid in Darfur, een grote groene oase in Sudan. Daar ontkiemt zijn liefde voor de aarde die weelderige groenten voortbrengt als je ze water en aandacht geeft. In zijn geboorteland volgt hij een studie land- en tuinbouw, maar vanwege de oorlog moet hij vluchten. In Nederland zet hij zijn studie voort aan de Agrarische Hogeschool Larenstein en de Landbouwuniversiteit Wageningen.

In Nederland zoekt hij naar een manier om van zijn liefde voor biologische groenten zijn broodwinning te maken. Hij sluit zich aan bij Coöperatief Eigenwijzer en wordt stadsboer. Nu verbouwt hij wortelen, kool, tomaten en andere groenten in de tuin achter het complex op de Ketelstraat. Ook leert hij anderen hoe ze de groenten kunnen verbouwen. Mensen uit de wijk hebben hier een tuintje en komen werken. Veel stadsbewoners weten niets van landbouw. Met deze activiteiten in de wijk brengt Elemam de stadslandbouw dichtbij.

Het is prachtig om samen te zorgen voor de planten, omdat er uiteindelijk uit de zaden echt vers voedsel groeit. De oogsttijd is het hoogtepunt; van de grond naar de mond. Deze groenten levert hij aan restaurant Savelberg, Paviljoen Kobus en aan wijkbewoners. Zo is hij coöperatief leverancier bij Den Haag In Transitie voor het bezorgen van pakketten aan particulieren. Daarmee draagt hij bij aan de economische ontwikkeling binnen de stad en de sociale band in de wijk.

Op het dak van paviljoen Kobus laat Elemam kruiden groeien. Om het paviljoen komt onder zijn beheer bovendien een pluktuin vol bloemen. Zo bouwt Elemam zijn activiteiten steeds verder uit. Zijn droom? Nog meer vruchtbare grond op zonnige plekken, zodat hij nog meer groenten kan verbouwen.

Wilt u ook genieten van de groenten van Elemam in uw eigen keuken?

Op dinsdagmiddagen kunt u bij Paviljoen Kobus (Trekweg 121 Den Haag) de groenten kopen die hij net heeft geoogst, en op andere werkdagen bent u daarvoor van harte welkom op de Ketelstraat 23 (ook in Den Haag).

HET VOORDEEL VAN DE TWIJFEL

Door Wim Stoelinga kavel 48/64

Telkens weer geniet ik en ben ik onder de indruk van Beppie's gedichten en overdenkingen, uit eigen hart dan wel geciteerd.

Zo ook haar gedicht 'Natuurlijke Vrede' in de vorige Kavelbode.

Zorgvuldig gekozen woorden, waarbij Beppie je ook nog eens indringend aankijkt.

Echter, en dat geldt zeker voor poëzie, wordt de betekenis van woorden beduidend groter wanneer je ze nog eens leest.

Dat overkwam mij bij dit gedicht.

Inderdaad, het is heel belangrijk te 'accepteren en haat en nijd af te weren'. Ook spreekt mij aan dat 'mens en dier samen rechten hebben' en dat 'liefde deelbaar is'.

Is het toeval dat ik bij het herlezen van Beppie's gedicht moest denken aan de brief die onze burgemeester (en de wethouders) ons hebben gestuurd op 1 september 2014?

Het valt mij op dat zij 'op de eerste plaats' het beste voor hebben met De Schoffel. Ook in het verleden hebben diverse politici zeer positief over onze groene activiteiten geoordeeld.

Graag verwijs ik naar de interviews in de Kavelbode van april 2012 met bv. de heer Gijs Verheij (D66) die toen zei: *'Mijn partij heeft een duidelijk standpunt, De Schoffel moet blijven op de plek waar ze zit'*.

Of mevrouw Yvonne Hagens (PvdA) die in dezelfde Kavelbode zegt: *'Laat ik beginnen te zeggen dat ik ervan overtuigd ben dat de 128 leden van De Schoffel ertoe doen'*.

Ook het feit dat er in algemene zin op het gebied van 'groen' uit de politiek veel optimistische geluiden te horen zijn, stemt mij hoopvol.

In de tv uitzending "Altijd Wat" van 26-08-2014 stelden burgemeester Van Aartsen van Den Haag en burgemeester Aboutaleb van Rotterdam het belang van groen aan de orde en met name voor de toekomst.

Ook in het zondagmorgen radioprogramma 'Vroege Vogels' komt het fenomeen volkstuin regelmatig aan de orde.

En was er onlangs zelfs niet een staatssecretaris die een volkstuin als aanvulling op het levensonderhoud van ouderen wilde zien?

Uiteraard staat in de brief van de gemeente ook een aantal opmerkingen die mijn optimisme iets temperen, zoals: *...met inachtneming van een sluitende grondexploitatie...* en *....De woningbouw draagt ook bij aan een sluitende grondexploitatie voor RijkswijkBuiten als geheel.'*

Ofschoon dit zóu kunnen verwijzen naar de voor mij nog altijd niet acceptabele paragraaf 7.1 van de uitspraak van de Raad van State (ofschoon de cijfermatige verantwoording van deze voorwaarde nog altijd ontbreekt), moeten we eerst maar eens afwachten hoe de goede intenties van de gemeente in oktober worden vertaald in een mooi voorstel (scenario's) over hoe De Schoffel kan blijven.

Daarbij komt dat ons bestuur er bovenop zit en zij onze belangen, gelet op de uitslag van eerder gehouden enquêtes onder de leden, met de nodige vasthoudendheid zal verdedigen met als uitgangspunt: de leden willen blijven!

Eén opmerking van de gemeente vind ik wel een beetje vreemd en klopt naar mijn mening ook niet.

De gemeente stelt namelijk: *'Wij beschouwen het als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en uw vereniging om, in het voorjaar van 2015, met een acceptabel inpassingsscenario te komen of te concluderen dat het huidige bestemmingsplan gehandhaafd blijft.'*

Het inpassen of verwijderen van De Schoffel is NIET de verantwoordelijkheid van onze vereniging en wij kijken dan ook met spanning uit naar de gemeentelijke voorstellen. Voorlopig geef ik de Gemeente het voordeel van de twijfel maar ik ben wel héééél benieuwd.

TIJD VOOR EEN KOPJE KOFFIE (met een tompoes graag)
door Jolande Sluyter, kavel 15

2014 heeft een fantastisch voorjaar en zomer gehad en we hebben zelfs nu nog een prachtig najaar.

Ook al zie je nu wel dat de herfst overal zijn intrede maakt. De bladeren aan de bomen en struiken zijn aan het verkleuren en zij vallen langzaam af. Dat zie je goed als je een paar dagen niet op de tuin bent geweest. De paden liggen dan alweer vol met bladeren.

De afgelopen weken hebben wij ons tuinhuisje weer eens geschilderd en het ziet er mooi en gezellig uit. Nu maar hopen dat ongenode gasten van ons huisje afblijven, maar dat geldt natuurlijk voor ons allemaal.

Alles en iedereen is zich weer aan het voorbereiden op wat komen gaat: 'de winter'.

De ganzen rondom ons tuinencomplex zijn ook al weer druk bezig om zich voor te bereiden. Ze zullen weer op reis gaan om ergens ver weg te gaan overwinteren. Dat ze zich voorbereiden, zie je aan het feit dat zij zich in grote getale rondom de tuin aan het verzamelen zijn. Met hun jongen zijn de steeds vlieg oefeningen aan het doen. Het zijn de jongen die ze deze zomer groot hebben gebracht.

Vooraf de Nijl ganzen en de Canadese ganzen zie je veel rondom De Schoffel.

Trouwens, ons tuinencomplex zag er na de laatste tuinronde verbluffend mooi uit! Iedereen heeft zijn steentje bijgedragen om zorg te dragen dat zijn of haar tuin er mooi bij stond deze zomer. Zelfs de paden zagen er stukken beter uit.

Enkele tuinbezitters heb ik zelfs complimentjes gegeven, zij hebben zo hard hun best gedaan. Het lijkt wel of bijna iedereen er weer zin heeft om zijn tuintje goed bij te houden. Nu maar hopen dat wij mogen blijven op ons prachtige tuinencomplex!

Dit was mijn laatste bijdrage voor dit jaar. Ik wens alle Schoffelaars verder nog een mooi 2014!

Nijlgans

Canadese ganzen

MIJMERINGEN

door Lieneke Wardenaar

Zomer 2014. Een zomer die ergens in de winter begon en nu pas, in de herfstmaand oktober lijkt te zijn afgelopen. Geen klagen dus!

Als kers op de taart, of de appelmoes zo u wilt, hadden wij nog een heerlijke vakantie in het mooie Griekenland. Bij terugkomst troffen we nog een paar heerlijke dagen en na de eerste werkdagen ook nog eens een zonovergoten warm weekeind.

Die zondag werd het toch wat frisser en thuis moest er ook nog het nodige gebeuren. Dus voor het eerst in weken weer eens een hele zondag 'thuis'.

Vakantiefoto's uitzoeken, wat administratie bijwerken, gewoon opruimen. En dan ineens aan het eind van zo'n middag overvalt mij het benauwende gevoel: ik zit al de hele dag binnen, terwijl buiten toch nog steeds de zon schijnt. Ik moet naar buiten!

Nu ben ik in de gezegende omstandigheid dat ik, wanneer ik de straat uitloop als het ware 'in de polder' sta. Andere wandelaars, joggers en fietsers hadden hetzelfde idee: nog even een rondje doen.

Na de knetterblauwe Griekse luchten met prachtige bergen, blauwe zee en schitterende kusten, strekt nu de weidse polder zich voor me uit. Bleekblauwe lucht met grijze wolken. In de verte dreigen Vlaardingen en Schiedam. Hijskranen geven de plaats aan waar de nieuwe A4 uiteindelijk toch gaat komen.

Maar toch is het genieten: weidevogels laten zich horen, fazanten stappen fier rond, zoekend naar eten, eendjes zijn hier nog schuw en ganzen zijn zich alweer aan het verzamelen. Nu is alles nog groen, maar als de weilanden 's winters wit zijn van sneeuw of rijp, dan zie je de hazen rennen. Daar vind ik ze wèl leuk, die hazen.

Het Abtswoudse bos, zo'n 20 jaar geleden (schat ik) aangelegd ligt er allang niet meer zo keurig aangeharkt bij. Mijn kinderen, toen nog op de basisschool, hebben er met hun school bomen mogen planten.

Soms zie je daar wel eens een uil of andere roofvogels. Een buurman heeft er bijenkasten staan. Een enkele boerderij ligt verscholen in het groen.

Ik moet maar weer eens terug, want het wordt toch al wat later en stiller. Teruglopend naar het Tanthof drijft er een zweem van patatlucht in mijn neus. Zondagmiddag in een 'nieuwbouwwijk' (nou ja, zó nieuw is het allemaal niet meer). De wolken hangen indrukwekkend grijs boven de weilanden. Jammer voor Gerrit Hiemstra, ik heb geen camera bij me. Thuis wacht de rode kool met appelmoes, uiteraard allebei van eigen tuin. De zomer lijkt nu echt voorbij. Geen lange weekenden meer op De Schoffel. Ik zal het de komende maanden weer moeten doen met een zondagmiddagronde door mijn achtertuin.

En nog tot slot: Midden Delfland is een prachtig gebied. Het ontdekken waard. Er zijn veel wandelmogelijkheden, dwars door de weilanden. Het is er ook heerlijk fietsen. Het strekt zich grofweg uit tussen het Westland, Vlaarding en Delft.

Kijk maar eens op de website van de Midden-Delfland Vereniging: www.middendelflandvereniging.nl. Onder 'Activiteiten' vindt u de tientallen korte en langere wandelingen en fietsroutes die zijn uitgezet. Maar de vereniging organiseert nog heel veel meer. Misschien wilt u wel gelijk lid worden!

(foto: Lido Lovink)

TE WERVE, EEN LANDGOED OM OP TE VRETEN

door Theo Bril, kavel 117

Onlangs nam ik deel aan een georganiseerde wandeling op Landgoed Te Werve, een prachtige natuurplek midden in de Landgoederenzone. Onder de deskundige leiding van twee IVN natuurgidsen hoorde ik meer over planten, historie en de verschillende vogels, insecten, vleermuizen etc. die hier een plekje hebben. Als amateurtuinman denk ik al heel veel te weten, maar wat zit er veel verscholen voor het oog dat niet gezien wordt (of wil worden?).

Heel bijzonder is dat heel veel werk op het landgoed door enthousiaste vrijwilligers wordt gedaan. Zij zijn meestal dagelijks bezig en het is hun passie om te zorgen dat het landgoed goed onderhouden blijft. Het grote onderhoudswerk wordt overigens door hovenier van der Heyden uit Schipluiden gedaan. De vrijwilligers organiseren ook rondleidingen en gelooft u mij, ze zijn echt een bron van inspiratie en kennis.

Ook vrijwilliger worden?

Misschien leest u dit en denkt: ik wil ook best vrijwilliger op Te Werve worden? Neemt u dan contact op met Kees Kort (06-238668890) of Bart Tent (06-23259390). Zij kunnen u meer vertellen over de mogelijkheden. Meer informatie: www.vriendenvantewerve.nl

Ze zijn ook nog op zoek naar een **toezichthouder** die voor ongeveer 8 uur per week tegen een bescheiden vergoeding toezicht wil houden op het landgoed. Uiteraard zijn goede contactuele vaardigheden essentieel voor dit werk in een inspirerende natuur. Heeft u zelf interesse of kent u iemand die dit leuk vindt? U kunt een e-mail of brief sturen naar: info@vriendenvantewerve.nl.

Om te kunnen wandelen op het terrein moet men lid worden van de Stichting "Vrienden van Landgoed Te Werve". Voor de kosten hoeft u dit niet te laten, want voor slechts € 19,50 per jaar* kunt u met uw hele gezin onbeperkt genieten van 26 hectare natuur en rust, middenin de Randstad. U steunt daarmee tevens de stichting 'Vrienden van Landgoed Te Werve'

in haar doelstelling om het landgoed goed te onderhouden en te verbeteren. U ontvangt dan tevens 4x per jaar een digitale nieuwsbrief over het landgoed en u kunt 2x per jaar gratis deelnemen aan een van de interessante rondleidingen, die verzorgd worden door gepassioneerde vrijwilligers. En of u nu geïnteresseerd bent in cultuurhistorie of in de bijzondere flora en fauna: beiden komen ruimschoots aan bod tijdens deze inspirerende tour over het landgoed.

** Leden van de Historische Vereniging Rijswijk betalen, naast hun lidmaatschap van deze vereniging, een gereduceerd tarief van € 14,50 per jaar.*

(foto: Lido Lovink)

HETE BLIKSEM

(gepikt van internet door Theo Bril, kavel 117)

Ingrediënten voor 4 personen

- 1,5 kilo aardappels
- 500 gram zure appels (goudreinet)
- 500 gram zoete appels
- 8 speklapjes
- peper en zout

Bereidingswijze:

Vorbereiding: 20 min › Bereiding: 25 min › Klaar in: 45 min

1. Schil de aardappels en snij ze in kleinere stukken. Schil de appels en snij ze in blokjes.
2. Kook de aardappels in een laagje water in ongeveer 20 minuten gaar. Voeg na 10 minuten kooktijd de stukjes appel toe aan de aardappels en laat ze meekoken.
3. Bak ondertussen de speklapjes.
4. Giet de aardappels en appels af en stamp ze grof door elkaar. Breng ze op smaak met peper.
5. Serveer met de uitgebakken speklapjes.

Variaties

U kunt er ook wat gebakken uitjes bij serveren. Of de aardappels en appels koken in wat water met een bouillonblokje. Een klontje boter door de hete bliksem roeren, of met stroop serveren. Allemaal even lekker!

Kruiswoordpuzzel

1		2		3	4	5		6	7	8		9		10
				11			12							
13	14		15		16						17		18	
19				20		21					22			
23					24				25					
			26					27						
28		29					30		31			32		33
34						35		36		37				
38					39				40		41			
				42						43				
44									45					

Horizontaal

1 voortbrengsel, 6 eldorado, 11 muziekterm, 13 ongerechtigheid, 16 ziel, 17 Indon. gerecht, 19 zorgen, 21 spirit, 22 vergif, 23 toch nog, 25 optocht, 26 transactie, 27 paardentuig, 28 gebied, 31 prachtig, 34 middendeel van een circus, 35 uitroep van afkeer, 37 inktvis, 38 vogel, 39 bordeauxwijn, 41 op het kantje, 42 verzameling boekwerken, 44 wrok, 45 oppakken.

Verticaal

1 grote menigte, 2 zijde van een munt, 3 heilige, 4 in hoge mate, 5 bijdehand, 6 uitkijk, 7 zangstem, 8 ambtshalve (Lat.), 9 maangodin, 10 deel van een toneelstuk, 12 jonge vrouw, 14 lage herenschoen, 15 trend, 17 religieuze toespraak, 18 datum, 20 ophef, 22 jonge koe, 24 klein dorp, 25 pagina, 28 soort grote garnaal, 29 licht misselijk, 30 islamitische rechter, 32 zware drug, 33 duivel, 35 club van kunstenaars, 36 muziekinstrument, 39 telecommunicatieterm, 40 voetbalbeker, 42 niet even, 43 stannum.